

PROTOKÓŁ
posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
9 listopada 2018 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- 1) dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM - UWM w Olsztynie - przewodniczący,
- 2) ks. prof. UKSW dr hab. Maciej Bała - UKSW w Warszawie,
- 3) dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. - UKW w Bydgoszczy,
- 4) prof. dr hab. Danuta Dziawgo - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- 5) prof. dr hab. Waldemar Gos - Uniwersytet Szczeciński,
- 6) dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB - Uniwersytet w Białymstoku,
- 7) prof. dr hab. Wiesława Miemiec - Uniwersytet Wrocławski,
- 8) dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Uniwersytet Zielonogórski,
- 9) prof. dr hab. Janusz Słodczyk - Uniwersytet Opolski,
- 10) prof. dr hab. Andrzej Tarlecki - Uniwersytet Warszawski,
- 11) dr hab. Grzegorz Urbanek, prof. UŁ - Uniwersytet Łódzki,
- 12) prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- 13) prof. dr hab. Jerzy Węclawski - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- 14) dr hab. Barbara Zbroińska, prof. UJK - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Zaproszeni goście:

- 1) Jarosław Oliwa - dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW.
- 2)

Obecni byli również:

- 1) prof. UAM dr hab. Andrzej Lesicki - JM Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- 2) mgr Agnieszka Polacz - kwestor UAM w Poznaniu,
- 3) mgr Marcin Wysocki - kanclerz UAM w Poznaniu.

Otwierając kolejne posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP, przewodniczący, dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM serdecznie powitał zebranych i przekazał głos JM Rektorowi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Prof. UAM dr hab. Andrzej Lesicki powitał członków UKF w murach Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w przededniu obchodów 100-lecia istnienia Uczelni. JM Rektor krótko omówił historię powstania, strukturę organizacyjną i profil działalności Uniwersytetu. Następnie życzył zebrany miłego pobytu i owocnych obrad Komisji.

Przewodniczący UKF dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował JM Rektorowi UAM za życzliwe przyjęcie i osobisty udział w obradach. Następnie przedstawił porządek posiedzenia i powitał Jarosława Oliwę dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów MNiSzW.

Przewodniczący poinformował, że wiodącym tematem posiedzenia Komisji będzie dalsza

dyskusja nt. projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie algorytmu podziału subwencji. Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przypomniał również, że 5 października - podczas nadzwyczajnego posiedzenia w Warszawie - UKF sformułowała 7 postulatów odnoszących się do treści projektu ww. rozporządzenia. Następnie przekazał głos dyrektorowi J. Oliwie.

Jarosław Oliwa Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego podziękował za kolejne zaproszenie do udziału w posiedzeniu UKF. Następnie (odnosząc się do sformułowanych przez Komisję postulatów) omówił zmiany wprowadzone do pierwotnej wersji projektu rozporządzenia.

Pierwszy wniosek UKF, tj. uwzględnienie stopni i tytułów naukowych zamiast stanowisk w składniku kadrowym algorytmu, nie uzyskał akceptacji zespołu opracowującego projekt rozporządzenia. Ustalono, że proponowane rozwiązanie jest sprzeczne filozofią Ustawy 2.0, opartej na wzmocnieniu stanowisk nauczycieli akademickich. Powstała natomiast propozycja uwzględnienia stopni i tytułów naukowych we wskaźniku badawczym.

Dyrektor Jarosław Oliwa poinformował, że w projekcie uwzględniony został postulat dotyczący doprecyzowania sposobu określania kategorii naukowych w latach 2019-2021 (zasada średniej ważonej: kat. A+-1,5; kat. A-1; kat. B-0,7; kat. C-0,4).

Następnie dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów omówił pozostałe zmiany wprowadzone do propozycji algorytmu podziału subwencji na 2019 rok.

1. Modyfikacji uległy wagi wskaźników: kadrowego i badawczego. Zastosowano obniżenie wagi pierwszego - z 30 do 25% - przy jednoczesnym wzmocnieniu drugiego z 20 do 25%.
2. W odpowiedzi na zgłaszane przez środowisko uwagi, we wskaźniku kadrowym przywrócono profesora wizytującego. Trwają jeszcze dyskusje dotyczące obniżenia jego udziału w tym składniku (dotychczas był liczony razy 4).
3. Zgodnie z postulatami, we wskaźniku umiędzynarodowienia rozróżniono doktoranta i studenta na tzw. pełnym cyklu. W efekcie (w przyszłości) doktorant w szkole doktorskiej będzie „kosztował” więcej niż student z zagranicy.

W dalszej części wystąpienia Jarosław Oliwa poinformował, że nie został uwzględniony postulat rozróżnienia liderów i konsorcjantów w składniku projektowym algorytmu na 2019 rok. Dyrektor wyjaśnił, że dodatkowe komplikowanie tego algorytmu na jeden rok nie znajduje uzasadnienia. W składniku projektowym nie będą również uwzględniane programy ministra o nienaukowym charakterze. Opcja wpisania konkretnych programów do rozporządzenia (np. Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki) spowodowałaby szereg problemów legislacyjnych. Z punktu widzenia siły oddziaływania algorytmu dla finansów uczelni nieuwzględnienie tego postulatu we wskaźniku projektowym nie ma większego znaczenia.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów poinformował, że również w tzw. docelowym algorytmie dla uczelni akademickich uwzględniono powyżej wyartykułowane zmiany (wagi składników kadrowego i badawczego, profesor wizytujący, doktorant na pełnym cyklu z inną wagą).

Jarosław Oliwa zwrócił uwagę na parametr doktorancki. W pierwotnej wersji rozporządzenia zaproponowano prosty wzór mnożący kosztowność przez liczbę

doktorantów. Jednym z najistotniejszych elementów kosztów szkoły doktorskiej będzie obowiązkowe stypendium. W efekcie zrodziło to obawy, że prowadzenie studiów doktoranckich z niską kosztocnością nie będzie dla uczelni opłacalne. W związku z tym Dyrektor przedstawił nowy wzór, którego zastosowanie powinno w istotny sposób spłaszczyć kosztocność.

Dyrektor Jarosław Oliwa poinformował również, że trwają prace nad określeniem wskaźników kosztocności. Do ciała opiniodawczych ministra został skierowany wstępny projekt zawierający próbę określenia tych wskaźników z zastosowaniem metody skupień. Dyrektor J. Oliwa podkreślił, że propozycje przygotowano w oparciu o bardzo ubogie dane i mają one niekiedy charakter bardzo intuicyjny. Dodał również, że sam opowiada się za utrzymaniem rozpiętości wskaźnika kosztocności w granicach 1-3.

W części projektu rozporządzenia dotyczącej uczelni należących do tzw. inicjatywy badawczej zaproponowano analogiczne zmiany. Jedynie w składniku projektowym w przypadku programu Horyzont 2020 występuje rozróżnienie na lidera i konsorcjanta.

W przypadku uczelni zawodowych nie zgłoszono żadnych uwag, zatem utrzymano pierwotną propozycję algorytmu podziału subwencji.

Podsumowując wystąpienie Jarosław Oliwa poinformował, że w przepisach przejściowych:

- 1) mimo zgłaszanych uwag utrzymano tempo spadku parametru SSR w tzw. uczelniach badawczych (z 13 w 2019 roku do 10 w roku 2022),
- 2) w roku 2020 wejdą w życie nowe wskaźniki kosztocności dla kierunków studiów,
- 3) wraz z uruchomieniem szkół doktorskich (2020 r.) wzrośnie waga dla „nowych” doktorantów,
- 4) stała przeniesienia subwencji z poprzedniego roku będzie maleć o 5% rocznie do wartości docelowej, tj. 25% w 2024 roku,
- 5) od 2022 roku (po przeprowadzonej ocenie parametrycznej jednostek naukowych) zostaną zastosowane nowe wagi dla poszczególnych kategorii (A+ - 1,75; A - 1,25; B+ - 1,0; B - 0,75; C - 0).

Dyrektor Jarosław Oliwa dodał, że Ministerstwo jest otwarte na propozycje dotyczące wagi profesora wizytującego w składniku kadrowym. Pod rozważę Komisji poddał również sprawę uwzględnienia stopni i tytułu naukowego w składniku badawczym.

Przewodniczący UKF podziękował Dyrektorowi J. Oliwie za wystąpienie. Następnie przypomniał wszystkie uwagi zgłoszone przez Komisję do omawianego projektu rozporządzenia i otworzył dyskusję.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji Komisja podtrzymała swoje stanowisko w dwóch sprawach:

- 1) pozostawienia w składniku kadrowym algorytmu (również po roku 2019) formuły uwzględniającej stopnie i tytuł naukowy - zamiast proponowanych w projekcie stanowisk,
- 2) uwzględnienia programów naukowych MNiSzW w składniku projektowym algorytmu.

Podkreślono także potrzebę spowolnienia tempa obniżania liczby studentów przypadających na nauczyciela akademickiego dla tzw. uczelni badawczych.

Ponadto Komisja poparła inicjatywę uwzględnienia w składniku kadrowym profesorów wizytujących ze współczynnikiem 2.

Po raz kolejny zwrócono uwagę na potrzebę wystąpienia do GUS o interpretację sposobu ustalania nakładów na naukę wykazywanych w sprawozdaniu PNT-01/s.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji Uniwersytecka Komisja Finansowa Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich przyjęła Uchwałę Nr 1/2018, która stanowi załącznik do protokołu.

Następnie przewodniczący dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM przeszedł do realizacji kolejnego punktu posiedzenia, tj. informacji na temat prac nad reorganizacją uczelni w warunkach ustawy 2.0.

We wszystkich uniwersytetach trwają zaawansowane prace nad opracowaniem statutu i powołaniem rady uczelni.

Dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ poinformował, że w Uniwersytecie Zielonogórskim planuje się strukturę organizacyjną opartą o wydziały prowadzące działalność badawczą i dydaktyczną. Zakłada się utworzenie rad dyscyplin na czele z przewodniczącym. Dziekan (powoływany przez rektora) wejdzie do składu wszystkich wydziałowych rad dyscyplin. Ponadto na wydziałach będą powoływani prodziekani ds. kształcenia oraz rady ds. dydaktyki. Na strukturę organizacyjną wydziałów będą składały się odpowiadające dyscyplinom instytuty lub katedry.

Na szczelbu uczelnianym powstanie uczelniana rada dyscyplin naukowych i rada ds. kształcenia. Zakłada się również stanowiska prorektorów powoływanych przez rektora.

Ks. prof. UKSW dr hab. Maciej Bała poinformował, że w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego planuje się pozostawienie wydziałowej struktury organizacyjnej. Podstawową jednostką do prowadzenia badań naukowych i polityki kadrowej będą instytuty utożsamiane z dyscypliną naukową. W zarządzanych przez dyrektorów instytutach powstaną rady dyscyplin. Dziekani będą sprawowali nadzór nad działalnością dydaktyczną wydziału.

Dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB powiedział, że podobnie jak w poprzednio omawianych uczelniach, tak i w Uniwersytecie w Białymstoku planuje się utrzymanie struktury wydziałowej. Powstałoby 9 wydziałów jednodyscyplinowych i 4 instytuty pozawydziałowe.

Prof. dr hab. Jerzy Węclawski poinformował, że w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie powstała wstępna koncepcja utworzenia sześciu, z dwunastu obecnie funkcjonujących wydziałów. Niektóre z nich zostaną utrzymane ze względu na znaczną liczbę studentów. Inne zostaną połączone i zasilą struktury nowopowstałych Wydziałów: Nauk Ścisłych, Humanistycznego i Nauk o Ziemi. W ramach wydziałów powstaną instytuty „dyscyplinowe” na czele z silnie umocowanym dyrektorem (podlegającym bezpośrednio rektorowi). Dziekan i prodziekani ds. kształcenia będą odpowiadać za działalność dydaktyczną wydziału.

Prof. dr hab. Waldemar Gos powiedział, że również w Uniwersytecie Szczecińskim władze składają się do utrzymania struktury wydziałowej. Dziekan i jego zastępcy sprawowaliby nadzór nad działalnością dydaktyczną. Działalność naukowa byłaby natomiast realizowana w instytutach, prowadzonych przez dyrektorów podlegających bezpośrednio rektorowi.

Prof. dr hab. Danuta Dziawgo przekazała, że w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika przyjęto zasadę centralizacji i zwiększenia roli uczelnianej administracji. Zakłada ona bardzo silną pozycję rektora oraz wzmocnienie roli kwestora i kanclerza.

Na strukturę uczelni mają się składać 4 kolegia dziedzinowe, w ramach których będą funkcjonowały wydziały. Za działalność naukową na wydziałach będą odpowiadać instytuty bądź katedry.

Prof. dr hab. Andrzej Tarlecki poinformował, że w Uniwersytecie Warszawskim planowane jest utrzymanie dotychczasowej struktury organizacyjnej składającej się z wydziałów i innych jednostek (centra, kolegia). Będą nimi zarządzać odpowiednio z dziekani i dyrektorzy. Zostaną wybrane uczelniane rady dyscyplin, formalnie niezależne od wydziałów i innych jednostek. Za realizację procesu kształcenia będą odpowiedzialne kolegia dydaktyczne, a kierownicy tych jednostek podlegaliby bezpośrednio prorektorowi ds. kształcenia.

Dr hab. Grzegorz Urbanek, prof. UŁ powiedział, że w Uniwersytecie Łódzkim trwają ożywione dyskusje odnośnie kształtu struktury organizacyjnej. Władze skłaniają się w kierunku utrzymania zrestrukturyzowanych wydziałów. Powstała również koncepcja utworzenia tzw. kolegiów dziedzinowych, które miałyby w swojej strukturze organy zarządzające poszczególnymi dyscyplinami.

Prof. dr hab. Wiesława Miemieć poinformowała, że w Uniwersytecie Wrocławskim jedną z przedstawionych koncepcji jest zachowanie struktury wydziałowej na czele z dziekanami. Miałyby również powstać rady dyscyplin.

Dr hab. Barbara Zbroińska, prof. UJK zaznaczyła, że w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach powołano koordynatorów dyscyplin naukowych. W strukturze uniwersytetu pozostaną wydziały o charakterze dziedzinowym. Wewnątrz wydziału powstaną instytuty dyscyplinowe, którymi będą zarządzać dyrektorzy.

Dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. poinformował, że Senat UKW w Bydgoszczy podjął uchwałę w sprawie zasad powoływania rady uczelni. Podstawowe jednostki organizacyjne mają być ściśle powiązane z dyscyplinami naukowymi. Byłyby to wydziały bądź instytuty.

Prof. dr hab. Janusz Słodczyk poinformował, że w Uniwersytecie Opolskim zostali powołani pełnomocnicy rektora ds. dyscyplin naukowych. Struktura uczelni ma się opierać na wydziałach, powiązanych z dziedziną naukową.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie planowane jest zmniejszenie liczby wydziałów poprzez połączenie na jednym wydziale zbliżonych do siebie dyscyplin. Wydział zachowałby uprawnienia dydaktyczne i naukowe. Na większych (kilkudyscyplinowych) wydziałach powstałyby instytuty i rady nadające stopnie naukowe. Strukturę jednodyscyplinowych wydziałów miałyby natomiast stanowić katedry.

Prof. UAM dr hab. Tadeusz Wallas poinformował, że w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu powstała koncepcja utworzenia czterech szkół dziedzinowych, w ramach których będą funkcjonować wydziały. Zadaniem wydziałów będzie prowadzenie badań naukowych. Dziekan będzie przewodniczącym rady jednej lub kilku dyscyplin. Działalność dydaktyczna byłaby natomiast prowadzona na szczeblu szkół dziedzinowych.

Przewodniczący UKF podziękował prorektorom za wymianę informacji dotyczących prac prowadzonych w poszczególnych uniwersytetach.

Następnie przedstawił dane dotyczące naboru na studia. Z przeprowadzonej analizy wynika, że na wszystkich poziomach kształcenia liczba kandydatów przyjętych na studia stacjonarne ogółem zmalała o 4,2%. W przypadku studiów niestacjonarnych spadek wyniósł 2,7%. Członkowie UKF zapoznali się z sytuacją w tym zakresie w poszczególnych uniwersytetach.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM zaznaczył, że dynamika spadku w obu przypadkach była silniejsza na drugim stopniu kształcenia.

Następnie przewodniczący poinformował, że kolejne posiedzenia Komisji odbędą się:

- w kwietniu 2019 r. w Uniwersytecie Gdańskim,
- w czerwcu 2019 r. w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

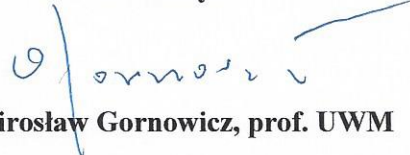
Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował zebranych za udział w obradach, wyraził słowa uznania dla organizatorów i zamknął siódme w kadencji 2016-2020 posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP.

Protokołowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM